

УДК: 338.24:316.77(477)

Громова О.В.¹

¹ доц. Українського державного університету залізничного транспорту

РОЛЬ КОМУНІКАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Сталий розвиток регіонів України в умовах глобалізації та децентралізаційних реформ стає одним із ключових напрямів сучасного державного управління. Підвищення ефективності цього процесу неможливе без формування якісної системи комунікацій, що забезпечує прозорість, підзвітність і взаємодію між усіма учасниками регіональної політики. Саме тому комунікаційний менеджмент розглядається як невід'ємна складова сталого розвитку, оскільки його інструменти дозволяють координувати діяльність органів влади, бізнесу та громадськості, створюючи синергетичний ефект [1].

У сучасному світі інформаційна взаємодія стає ресурсом, рівноцінним економічним або природним. Регіони, які ефективно управляють комунікаційними потоками, демонструють вищі показники залучення інвестицій, інноваційної активності та соціальної згуртованості. Комунікативна дія є основою демократичного суспільства, адже через комунікацію формується суспільний консенсус і довіра між суб'єктами [2]. У контексті регіонального розвитку це означає, що саме через діалог, обмін інформацією та взаєморозуміння створюється стабільне середовище для реалізації стратегій сталого розвитку.

Особливе значення у цьому процесі має розвиток інституційних механізмів комунікації, зокрема підрозділів з питань публічних зв'язків у місцевих органах влади, медіацентрів, громадських рад і цифрових платформ взаємодії. Вони стають посередниками між владою, бізнесом і громадянами, забезпечуючи двосторонній обмін інформацією та підвищуючи рівень участі населення у прийнятті рішень. Ефективна комунікаційна політика на регіональному рівні сприяє також формуванню позитивного іміджу території, підвищує її інвестиційну привабливість і конкурентоспроможність у міжрегіональному середовищі.

В умовах післявоєнного відновлення України роль комунікаційного менеджменту набуває ще більшої актуальності. Саме ефективна система комунікацій між державними органами, місцевою владою, громадським сектором і бізнесом визначатиме успіх відбудови регіонів.

Через стратегічні комунікації можливо забезпечити консолідацію суспільства, підвищити довіру до влади та створити сприятливі умови для інвестицій і соціальної стабільності.

Успішна реалізація комунікаційних стратегій має ґрунтуватися на принципах відкритості, достовірності та зворотного зв'язку. Саме завдяки системній та цілеспрямованій комунікаційній політиці регіони можуть перетворитися на простір ефективної взаємодії, де кожен учасник – держава, громада чи бізнес – відчуває власну залученість у спільну справу розвитку країни.

Практика свідчить, що успішні регіони формують власні комунікаційні стратегії, спрямовані на підтримку бренду території, розвиток відкритого врядування та залучення громади до процесів прийняття рішень. Комунікаційний менеджмент у цьому контексті виконує функції посередника між владою і громадянами, координатора міжрегіональної взаємодії та каталізатора інновацій.

Завдяки активному використанню сучасних ІКТ створюються інтерактивні платформи для обговорення програм розвитку, електронні консультації, цифрові карти регіональних ресурсів і системи моніторингу виконання стратегічних планів [3].

Особливої уваги заслуговує питання комунікаційної культури публічних інституцій. Ефективність сталого розвитку значною мірою залежить від здатності органів влади вести відкритий діалог із громадою, забезпечувати двосторонній обмін інформацією та реагувати на потреби суспільства. Сучасні державні структури мають переходити від формального інформування до реальної участі громадян у процесі ухвалення рішень. Така взаємодія сприяє підвищенню рівня довіри до влади, зміцнює соціальну стабільність і підвищує ефективність реалізації державних програм [1; 4].

Важливим аспектом розвитку комунікаційної культури є підготовка фахівців, здатних діяти в умовах відкритого інформаційного середовища. Необхідно формувати новий тип управлінця – комунікативного лідера, який уміє слухати, переконувати, працювати із зворотним зв'язком і будувати партнерські відносини з різними групами громадськості. Підвищення кваліфікації державних службовців у сфері комунікацій має стати пріоритетом для органів влади всіх рівнів. Адже лише комунікаційно компетентна влада здатна ефективно реагувати на виклики глобалізованого світу та забезпечувати довгостроковий розвиток територій.

З позиції стратегічного управління, комунікаційний менеджмент допомагає узгодити коротко- та довгострокові інтереси різних стейкхолдерів. Наприклад, бізнес-структури зацікавлені у стабільному соціальному середовищі та сприятливому інвестиційному кліматі, тоді як громади – у забезпеченні якості життя, екологічній безпеці та соціальній відповідальності. Саме комунікаційний підхід дозволяє створювати механізми ефективного діалогу між цими сторонами, зменшуючи рівень конфліктності та сприяючи спільному прийняттю рішень у сфері регіонального розвитку. [3].

Роль менеджера комунікацій полягає у створенні «мостів» між цими інтересами, що є основою сталого розвитку. Він виступає не лише посередником у передаванні інформації, але й архітектором взаєморозуміння, який формує позитивний імідж влади, координує взаємодію між секторами та сприяє формуванню довіри. Успішна реалізація таких функцій можлива лише за умови інтеграції комунікаційного менеджменту у стратегічне планування регіонального розвитку.

Застосування принципів комунікаційного менеджменту в регіональному управлінні дозволяє реалізувати моделі спільного управління («governance together»), які базуються на участі всіх зацікавлених сторін. Успіх таких моделей залежить від регулярності комунікацій, доступності інформації та рівня залучення громадян до процесів планування. Зокрема, у європейських країнах до стратегічних документів регіонального розвитку обов'язково включається комунікаційна стратегія, спрямована на формування громадської підтримки та забезпечення прозорості політики. Для України запровадження подібних підходів є логічним кроком у контексті євроінтеграції та децентралізації.

Підсумовуючи, варто зазначити, що комунікаційний менеджмент є не лише інструментом інформування, а й механізмом формування спільних цінностей, довіри та партнерства між владою і громадськістю. Його ефективне використання дозволяє не лише підвищити якість управлінських рішень, а й забезпечити соціальну стабільність і згуртованість у регіонах. Від того, наскільки розвиненою буде культура комунікації в органах місцевого самоврядування, залежить успішність реалізації стратегій сталого розвитку, конкурентоспроможність територій та добробут населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ажажа М., Фурсін А., Венгер О. Комунікаційний менеджмент як чинник підвищення ефективності публічного управління та адміністрування. *Humanities Studies*. № 9(86), 2021.
2. Грабовенко Н., Зикун Н. Особливості стратегічних комунікацій в епоху цифровізації та розвиток нових медіаінструментів у публічному управлінні. *Публічне управління та місцеве самоврядування*, 2023. № 1-2.
3. Козловцева В. Публічні комунікації як інструмент ефективного менеджменту в системі публічного управління. Матеріали конференцій МЦНД, Хмельницький, 2025.
4. Нагасв В. М. Комунікативний менеджмент: навчально-методичний посібник. Харків: КП «Міська друкарня», 2022